

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I MALMÖ
 Avdelning 1

DOM
 2018-10-31
 Meddelad i Malmö

Mål nr
 2499-18

SÖKANDE

SN Strukton Sp. z o.o.
 ul. Biwakowa 47
 80-299 Gdansk
 Polen

Ombud: Karl Lindberg

MOTPART

Hörby Bostäder AB, 556507-3235
 Ringsjövägen 4
 242 31 Hörby

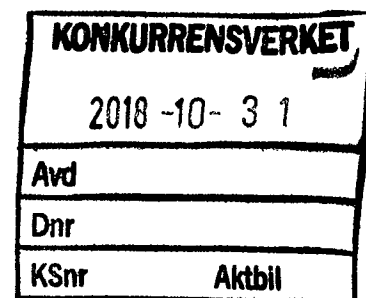
Ombud: Advokat Göran Andersson och bitr. jurist Ponthus Andersson
 Hellström Advokatbyrå KB
 Box 7305
 103 90 Stockholm

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning enligt LOU.

Dok.Id 442339

Postadress
 Box 4522
 203 20 Malmö

Besöksadress
 Kalendegatan 6

Telefon
 040-35 35 00

Telefax
 040-97 24 90

E-post: forvaltningsrattenimalmo@dom.se
www.forvaltningsrattenimalmo.domstol.se

Expeditionstid
 måndag–fredag
 08:00–16:00

BAKGRUND

Hörbybostäder AB (Hörbybostäder) genomför upphandling avseende byggentreprenader för uppförande av två flerbostadshus på fastigheten Eriksberg 18. Upphandlingen genomförs enligt reglerna om förenklat förfarande i LOU. Genom beslut den 23 februari 2018 tilldelades John Svensson Byggnadsfirma AB (JSB) kontrakt.

YRKANDEN OCH INSTÄLLNING

SN Strukton Sp. Zo.o. (Strukton) ansöker om överprövning av upphandlingen och anför bl.a. följande.

Bedömningen att Strukton får lägre poäng för att miljöhus inte ingår i entreprenaden är felaktig. I bilaga 8 från Strukton tydliggörs det att entreprenören anpassar befintligt sophus för att klara de lagkrav som ställs och tillkommande lägenheter.

Strukton anser sig uppfylla de krav som ställs i förfrågan gällande miljöhus och förråd för lägenheterna. Strukton har i bilaga 8 åtagit sig att utföra alla krav som ställs för ett fungerande sophus. Vid granskande av JSB:s anbud har även de utelämnat en lösning för avfallshantering vilket i sådant fall även Hörbybostäder bör beakta i poängsättning och ställningstagande till JSB. Vidare är det 16 nya lägenheter som samtligen har ett förråd i hus nr 3, som ingår i entreprenaden. Hörbybostäder kommer inte att debiteras extra för detta och Struktons anbud är ej orent i denna del.

Det vinnande anbudet från JSB har ett flertal fel och efterlever inte de krav som ställs i förfrågan eller svenska byggregler och bör därmed förkastas.

1. Enligt AFB.31 ska Bilaga 2 – tillgänglighetsdokumentation intygas. Vid granskning av ritningar framgår följande brister som tillgänglighetskonsult ställer som krav.
  - a. Plats för rullstolar inkl. laddningsmöjlighet finns inte inom 25 meter från tillgänglig entré för hus B.
2. Bifogad energiberäkning från JSB klarar inte kraven i AFB.31 60 kWh/m² samt förtydligande enligt fråga svarad på 2017-12-21.
  - a. JSB anger att de har en uppvärmningsförbrukning på 63,2 kWh/m².
3. Utformningen av köken och vardagsrummen är inte enligt BBR krav.
  - a. Köken går inte att avskilja från vardagsrummet och i det fall som det skulle gå saknas fönster i köken. Detta fel går inte att åtgärda utan att rita om huset.

Det anbud som återstår och uppfyller samtliga krav är Struktons, vilket borde utses som vinnare av denna upphandling. Skadan som Strukton har erhållit på grund av lägre poängsättning innebär utebliven tilldelning i den aktuella upphandlingen

Vid poängsättning av bedömningskriterierna nr 5 (husets anpassning till aktuell tomt) bör Hörbybostäder ge JSB lägre poäng då deras anpassning till tomten inte uppfyller gällande BBR krav.

Vid poängsättning av bedömningskriterierna nr 4 (Driftsekonomi samt teknisk och maskinell utrustning för byggnad och i lägenheter) i Hörbybostäders utvärdering ska JSB ha lägre poängsättning än Strukton då JSB inte klarar de obligatoriska krav som finns i upphandlingen samt att deras anbud idag har högre driftsekonomi än Struktons. Hörbybostäder kommer alltså att debiteras extra av JSB för att uppfylla kraven alternativt ha högre driftskostnad under fastighetens livslängd.

Av Boverkets byggregler (2011:6) – föreskrifter och allmänna råd (BBR) 3:22 framgår att i bostaden ska finnas rum eller avskiljbar del av rum för matlagning. Vidare framgår att avskiljbar del av rum ska också utformas så att den med bibehållen funktion kan avskiljas med väggar från resten av rummet. Detta är ej redovisat i JSB:s anbud och går ej att klara med nuvarande planlösning för deras 2 RoK. Detta ska innebära en lägre poängsättning av JSB:s anbud i utvärderingen än Struktons.

Strukton anser att poängsättningen är felaktig och att de brister som finns i JSB:s anbud inte kan motivera att deras anbud är det mest ekonomiskt fördelaktiga när anbuden jämförs med varandra.

Hörbybostäder bestrider bifall till Struktons ansökan om överprövning och anför bl.a. följande.

Hörbybostäder genomför en byggtreprenadsupphandling avseende uppförande av två stycken flerbostadshus på fastigheten Eriksberg 18. Två anbudsgivare lämnade in anbud i upphandlingen: John Svensson Byggfirma AB och det polska bolaget SN Strukton Sp. Zo.o. Båda anbudsgivarna kvalificerades för anbudsprövning och vid anbudsprövning bedömdes båda anbuden uppfylla förfrågningsunderlagets obligatoriska krav.

Vid utvärderingen av anbuden – och i syfte att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet på grunden bästa förhållandet mellan pris och kvalitet – bedömde Hörbybostäder att JSB lämnat det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

Utvärderingen

Enligt Strukton var det fel av Hörbybostäder att ge Struktons anbud lägre poäng avseende det femte bedömningskriteriet, anpassning till aktuell tomt.

För att följa hur Hörbybostäder resonerat i sin bedömning av hur väl anbudens förslag på byggnationer är anpassade till aktuell tomt är det lämpligt att börja studera hur tomten ser ut idag. Centralt på tomten finns tre tätt liggande byggnader som idag används som sophus och förråd. Det är anbudsgivarnas olika lösningsförslag avseende användningen av dessa byggnader som gjort att Hörbybostäder tilldelat Strukton något lägre poäng jämfört med JSB.

På det som i upphandlingen benämns ritning 4 har anbudsgivarna redovisat hur lägenhetshus, förråd och miljöstuga m.m. är planerade på tomten.

Strukton har avseende de tre befintliga byggnaderna för sophus och förråd angett att arbetet med dessa inte ingår i entreprenaden förutom en anpassning av sophuset så att det klarar av de tillkommande lägenheterna och gällande krav. JSB har å sin sida presenterat en lösning som går ut på att de tre befintliga byggnaderna sammanbyggs och att en större del av den nya byggnaden utgörs av förråd och en mindre del av ett miljörum.

Vid anbudsutvärderingen bedömdes att JSB på ett bättre sätt än Strukton presenterat en lösning för hur de tre befintliga byggnaderna för sophus och förråd ska kunna användas av de boende. Detta mot bakgrund av att Struktons förslag begränsar sig till att enbart göra minimala nödvändiga anpassningar av byggnaderna på så sätt att de 32 lägenheterna försörjs med källsortering. JSB:s förslag framstår som mer kreativt och ger ett större utrymme för förråd och miljöstuga samtidigt som befintlig plats på tomten för sophus och förråd utnyttjas optimalt. Detta är skälen till att poängen skiljer sig åt mellan anbuderna.

Anbudsprövningen

Strukton anser vidare att JSB:s anbud innehåller ett antal fel, vilka medför att anbudet borde ha diskvalificerats. Nedan bemöter Hörbybostäder vad Strukton anfört om JSB:s tillgänglighetsdokumentation, energiberäkning och utformning av kök och vardagsrum.

Tillgänglighetsdokumentation

Enligt Strukton framgår det vid granskning av JSB:s ritningar att plats för rullstolar inkl. laddningsmöjligheter inte finns inom 25 meter från tillgänglig entré för hus B, vilket tillgänglighetskonsulten ställer som krav.

Av AFB.31 i de administrativa föreskrifterna (s.10) framgår följande.

Bilaga 2 – Tillgänglighetsdokumentation

Denna bilaga **skall** innehålla uppgifter om att en sakkunnig av tillgänglighet har granskat de planlösningar som presenterats på ritning 2 och därvid intygat att dessa uppfyller gällande myndighetskrav.

JSB:s anbud uppfyller ifrågavarande obligatoriskt krav. I inlämnat sakkunnigutlåtande bilaga 2B från Peter Lingstrand sägs att ”Handlingarna visar att projektet uppnår god tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt orienterings- och rörelseförmåga”.

Något skäl att ifrågasätta denna bedömning har inte framkommit.

Energiberäkning

Vidare menar Strukton att JSB:s energiberäkning inte uppfyller upphandlingens krav på 60 kWh/m².

I AFB.31 i de administrativa föreskrifterna (s.10) sägs följande.

Krav på byggnader och markplanering

Anbudsgivare **skall** i sitt anbud redovisa:

[...]

4. Byggnaden **skall** ha låg energiåtgång, max 60* kWh/m² och år i Enköping.

*Maximal energiåtgång 65 kWh/m² och år i Enköping gäller för energislaget fjärrvärme.

Kravet ifråga är delvis felaktigt såtillvida att det är Hörby och inte Enköping som avses och någon högre gräns för energislaget fjärrvärme ska inte gälla. Dessa felaktigheter korrigerades i upphandlingens frågor och svar (nr 3).

Av JSB:s energiberäkning framgår emellertid att det totala beräknade behovet av köpt energi uppgår till 63,2 kWh/m², bilaga 2C. Hörbybostäder instämmer därför i Struktons påstående att JSB:s anbud inte uppfyller det obligatoriska kravet på en redovisning av en energiåtgång på maximalt 60 kWh/m².

Beträffande utvärderingsmodellens bedömningskriterium nr 4 sägs följande i de administrativa föreskrifterna.

4. Driftsekonomi samt teknisk och maskinell utrustning för byggnad och i lägenheter

Omständigheter som kommer bedömas ge byggherren mervärde är:

- Lägre beräknad energiåtgång än 60 kWh/m² och år
- Förutsättningar för låg elförbrukning vid val av tekniska lösningar och maskiner för fastighetens skötsel
- Förutsättningar för låg förbrukning av hushållsel genom bl.a. bra val av fast belysning och vitvaror i kök och badrum

Enligt Strukton borde JSB erhållit lägre poäng i denna del eftersom den energiåtgång som anges i JSB:s anbud inte uppfyller upphandlingens obligatoriska krav samt är högre jämfört med Struktons anbud. När det kommer till anbudsutvärderingen är en (av tre) omständigheter som kan ge upphov till mervärde att den beräknade energiåtgången är lägre än 60 kWh/m² och år. Strukton beräknar i sitt anbud energiåtgången 59,5 kWh/m² med solceller och till 61,8 kWh/m² utan solceller. Med solceller är den beräknade energiåtgången således enbart 0,5 kWh/m² lägre än 60 kWh/m². Denna relativt blygsamma skillnad har – i en helhetsbedömning inbegripen övriga omständigheter som kan ge mervärde – inte inneburit att Strukton givits fler än 7 poäng. Hörbybostäder gör vidare gällande att Struktons anbud inte heller uppfyller det obligatoriska kravet på maximalt 60 kWh/m², eftersom Hörbybostäder vid en närmare granskning av specificerad utrustning i blankett 1 och taket på ritning 3 drar slutsatsen att installation av solceller inte ingår. Som tidigare nämnts blir då energiåtgången högre än maximalt 60 kWh/m² och det obligatoriska kravet uppfylls därmed inte.

Utformning av kök och vardagsrum

Slutligen gör Strukton gällande att JSB:s utformning av kök och vardagsrum inte är enligt kraven i BBR eftersom köken inte går att avskilja från vardagsrummen och, för det fall att detta skulle gå, så saknas fönster i köken. Felen går enligt Strukton inte att åtgärda utan att rita om husen.

Hörbybostäder anser i denna del att Strukton varken argumenterat eller åberopat omständigheter på ett sådant klart och preciserat sätt som ankommer på en sökande leverantör i ett upphandlingsmål (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Omprövning av Struktons anbud

Som framgår instämmer Hörbybostäder i Struktons påstående om att JSB:s anbud inte uppfyller det obligatoriska kravet på en redovisning av en energitgång på maximalt 60 kWh/m². Det finns således i och för sig grund för att förkasta JSB:s anbud. Vid en förnyad genomgång av Struktons anbud har Hörbybostäder emellertid funnit att inte heller Struktons anbud uppfyller samtliga obligatoriska krav i upphandlingen. Att mot denna bakgrund enbart utvärdera Struktons anbud skulle därför bryta mot likabehandlingsprincipen.

Hörbybostäder anser att det inte framstår som processekonomiskt försvarbart att ompröva tilldelningsbeslutet och efter omprövning komma fram till samma slut dvs. att JSB ska tilldelas kontrakt och att Strukton därefter på nytt ska ansöka om överprövning. Argumentationen kan enligt Hörbybostäder med fördel fortsätta i aktuellt mål. Någon brist i anbudsutvärderingen, vilken JSB vann, föreligger ju enligt Hörbybostäder inte, och att utvärdera två anbud som båda borde ha diskvalificerats är helt i linje med likabehandlingsprincipen (se t.ex. Kammarätten i Göteborgs domar den 15 maj 2013 i mål nr 741-13 och den 15 januari 2014 i mål nr 3244-13 och 3245-13).

Upphandlingens krav avseende miljöhus och förråd

Ovan har konstaterats att Strukton i sitt anbud angett att arbetet med sophus och förråd inte ingår i entreprenaden förutom en anpassning av (enbart) sophuset så att det klarar av de tillkommande lägenheterna och gällande krav.

I det följande redogörs för de krav som ställs upp i förfrågningsunderlaget avseende förråd och avfallshantering.

Av bilagan *Markplaneringsbeskrivning och kravspecifikation* till de administrativa föreskrifterna framgår hur många lägenheter som ska ha eget förråd och försörjas av ett miljöhus, bilaga 1E:

Lägenhetsförråd: För 32 lägenheter (16 nya och 16 befintliga)

Miljöhus: För 32 lägenheter (16 nya och 16 befintliga)

I de administrativa föreskrifterna beskrivs närmare hur redovisningen och genomförandet av arbetet med förråden och avfallshanteringen ska ske (AFB.31 s. 8-11):

Utöver Anbudsformuläret **skall** anbudsgivaren lämna in sitt anbud **i form av redovisning på fyra ritningar och på fyra blanketter samt tre bilagor.**

[...]

Blanketter nr 4

På denna blankett specificeras förråd och lösning för avfallshandling avseende utrustning och kvalitet.

[...]

6. Förrådsutrymmen för lägenheter **skall** ingå och får placeras på tomtmark alternativt i bostadshuset. Rivning av befintliga garage och eventuellt befintliga förråd skall ingå.
7. Lösning för avfallshandling **skall** ingå. Omfattning av fraktioner och lösningens placering enligt nedan:

Inom området skall miljöhus finnas. Detta ska försörja de nya 16 lägenheterna samt de befintliga 16 lägenheterna. Utrymme för minst åttafacks källsortering ska vara möjlig. Tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse och orienteringsförmåga ska tillämpas.

Det är utifrån förfrågningsunderlaget alltså tydligt att entreprenaden ska omfatta arbete med 32 stycken förråd och en miljöstuga som ska försörja 32 stycken lägenheter. Detta framgår dessutom av förfrågningsunderlagets gränsdragningslista.

Struktions anbud avseende avfallshantering

Strukton har inte lämnat in en lösning för avfallshanteringen avseende utrustning och kvalitet, vilket är ett obligatoriskt krav i upphandlingen. Istället för att fylla i blankett nr 4 avseende avfallshanteringen har man lämnat blanketten blank i denna del, bilaga 3C. Om Strukton – genom att lämna blanketten blank och samtidigt ange att arbetet med sophuset inte ingår i entreprenaden – avser att utföra kravställt arbete mot ytterligare betalning eller inte utföra det alls har inte Hörbybostäder kännedom om.

Oavsett hur det förhåller sig med detta är det Hörbybostäders bedömning att Struktions anbud inte uppfyller upphandlingens obligatoriska krav att fylla i blankett nr 4 med lösningen för avfallshantering avseende utrustning och kvalitet. Genom att inte specificera någon utrustning för soprummet samtidigt som man angett att arbetet med soprummet m.m. inte ingår i entreprenaden har bolaget dessutom lämnat ett orent anbud.

Struktions anbud avseende förråd

Vad gäller förråden har Strukton däremot fyllt i blankett nr 4 med specificerad utrustning och kvalitet. Hörbybostäder utgår därför från att det finns ett bindande anbud från Strukton som går ut på att utrusta förråden tillhörande hus 2 i enlighet med specifikationerna i blankett nr 4 (den förrådsbyggnad som på Struktions ritning nr 4 benämns som byggnad nr 3 – 16 st. lägenhetsförråd). Men som redogjorts för ovan ingår inte arbete med den andra förrådsbyggnaden, med förråd tillhörande hus nr 1, i Struktions entreprenad. Hörbybostäder kommer alltså att debiteras extra för arbete med denna förrådsbyggnad. Det är således fråga om ett orent anbud även i denna del.

Enligt Hörbybostäder sammanblandar Strukton upphandlingens kvalificeringskriterier med dess tilldelningskriterier. Den huvudsakliga argumenta-

tionen från Strukton avseende poänggivning bygger på omständigheter som är ovidkommande för upphandlingens utvärdering.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 4 kap. 1 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap. 4 och 6 §§ LOU framgår att förvaltningsrätten kan pröva om en upphandlande myndighet har brutit mot någon bestämmelse i lagen och, på talan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada, besluta att en upphandling ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Förfrågningsunderlaget i relevanta delar

Av AFB.31 *Anbuds form och innehåll* framgår bl.a. följande.

Tre bilagor till anbud

Bilaga 2 – Tillgänglighetsdokumentation

Denna bilaga **skall** innehålla uppgifter om att en sakkunnig av tillgänglighet har granskat de planlösningar som presenterat på ritning 2 och därvid intygat att dessa uppfyller gällande myndighetskrav.

Krav på byggnader och markplanering

Anbudsgivare **skall** i sitt anbud redovisa:

4. Byggnaden **skall** ha låg energiåtgång, max 60 kWh/m² och år i Enköping.

I ABF.53 *Prövning av anbud*, bedömningskriterium nr 4, sägs följande i de administrativa föreskrifterna.

5. Driftsekonomi samt teknisk och maskinell utrustning för byggnad och i lägenheter

Omständigheter som kommer bedömas ge byggherren mervärde är:

- Lägre beräknad energiåtgång än 60 kWh/m² och år
- Förutsättningar för låg elförbrukning vid val av tekniska lösningar och maskiner för fastighetens skötsel
- Förutsättningar för låg förbrukning av hushållsel genom bl.a. bra val av fast belysning och vitvaror i kök och badrum

Av bilagan *Markplaneringsbeskrivning och kravspecifikation* till de administrativa föreskrifterna framgår hur många lägenheter som ska ha eget förråd och försörjas av ett miljöhus, bilaga 1E:

Lägenhetsförråd: För 32 lägenheter (16 nya och 16 befintliga)
Miljöhus: För 32 lägenheter (16 nya och 16 befintliga)

I de administrativa föreskrifterna beskrivs närmare hur redovisningen och genomförandet av arbetet med förråden och avfallshanteringen ska ske (AFB.31 s. 8-11):

Utöver Anbudsformuläret **skall** anbudsgivaren lämna in sitt anbud **i form av redovisning på fyra ritningar och på fyra blanketter samt tre bilagor.**

[...]

Blankett nr 4

På denna blankett specificeras förråd och lösning för avfallshantering avseende utrustning och kvalitet.

[...]

6. Förrådsutrymmen för lägenheter **skall** ingå och får placeras på tomtmark alternativt i bostadshusen. Rivning av befintliga garage och eventuellt befintliga förråd skall ingå.
7. Lösning för avfallshantering **skall** ingå. Omfattning av fraktioner och lösningens placering enligt nedan:

Inom området skall miljöhus finnas. Detta ska försörja de nya 16 lägenheterna samt de befintliga 16 lägenheter. Utrymme för minst åttafacks källsortering ska vara möjlig. Tillgänglighet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga ska tillämpas.

Förvaltningsrättens bedömning

Strukton anför som grund för sin talan att Hörbybostäder har brutit mot LOU genom att ha utvärderat och antagit anbudet från JSB trots att anbudet inte uppfyller samtliga i upphandlingen ställda obligatoriska krav.

För att konkurrens ska kunna ske på lika villkor krävs ett klart och tydligt förfrågningsunderlag. Av förfrågningsunderlaget ska det framgå vilka krav som måste uppfyllas för att anbudet ska kunna antas. Sådana krav måste upprätthållas och ett anbud som inte tillgodoser dessa krav får inte antas.

Strukton gör gällande att JSB:s anbud inte uppfyller samtliga obligatoriska krav avseende:

- tillgänglighetsdokumentation avseende plats för rullstolar inkl. laddningsmöjlighet inom 25 meter från tillgänglig entré för hus B,
- energiberäkning,
- utformning av kök och vardagsrum, samt
- avfallshantering.

Strukton gör vidare gällande att Hörbybostäder har tilldelat JSB för hög poäng avseende det femte bedömningskriteriet, anpassning till aktuell tomt, då deras anpassning till tomten inte uppfyller gällande krav enligt BBR.

Tillgänglighetsdokumentation, utformning av kök och vardagsrum samt avfallshantering

När det först gäller de obligatoriska kraven gällande tillgänglighetsdokumentation, utformning av kök och vardagsrum samt avfallshantering har Hörbybostäder vid sin prövning av JSB:s anbud funnit att ställda obligatoriska krav är uppfyllda och att anbudet ska utvärderas. Förvaltningsrätten finner det inte visat att Hörbybostäder i denna bedömning avvikit från förfrågningsunderlaget, brutit mot likabehandlingsprincipen eller på annat sätt agerat i strid med LOU. JSB uppfyller enligt förvaltningsrättens bedömning därmed de obligatoriska kraven ifråga. Strukton har således inte förmått visa att Hörbybostäder har brutit vid prövningen av JSB:s anbud och därmed handlat i strid med LOU.

Energiberäkning

Avseende kravet på att energiåtgången ska vara maximalt 60 kWh/m² per år är det i målet ostridigt att JSB:s anbud inte uppfyller detta krav.

Hörbybostäder har dock invänt att inte heller Struktons anbud uppfyller nämnda krav vilket framkommit vid en närmare granskning av Struktons anbudshandlingar. Avseende denna invändning gör förvaltningsrätten följande bedömning.

För att grund för ingripande mot upphandlingen ska föreligga ska sökanden visa att han har lidit eller kan komma att lida skada av den eller de brister som påtalats (se HFD 2013 ref. 53).

Strukton har placerats på andra plats i utvärderingen. Strukton får därmed anses ha lidit eller riskerat att lida skada av att JSB inte uppfyller samtliga obligatoriska krav.

Upphandlande myndighet anses inte bunden av de bedömningar som gjorts inför ett tilldelningsbeslut. Ända till dess ett kontrakt ingåtts kan myndigheten fatta ett nytt tilldelningsbeslut (jfr Kammarrätten i Stockholms dom i mål nr 4675-13 och 5880-13). Det bör därför inte finnas något hinder för myndigheten att i överprövningsprocessen ändra uppfattning i frågan om ett anbud uppfyller ställda krav.

Högsta förvaltningsdomstolen har i avgörandet HFD 2013 ref. 5 uttalat att det som ska avgöras i ett upphandlingsmål är om det till följd av sökandens talan finns skäl för ingripande enligt LOU. Den ram för processen som saken utgör innebär således att endast invändningar som ansluter till sökandens talan kan beaktas.

Kammarrätten i Göteborg har i mål nr 1641-15 konstaterat att den upphandlande myndighetens invändningar ska beaktas i den del de utgör ett bemötande av den överprövande leverantörens talan. Invändningarna ska alltså avse de sakförhållanden som överprövande leverantörs talan rör.

Hörbybostäder har gjort gällande att Struktons anbud inte heller uppfyller det ifrågavarande kravet. Mot bakgrund av att invändningen avser samma krav i förfrågningsunderlaget som Strukton angriper anser förvaltningsrätten att invändningen bör prövas.

Förvaltningsrätten bedömer att det som Hörbybostäder anfört visar att inte heller Struktons anbud uppfyller det ställda kravet på en energiåtgång om maximalt 60 kWh/m².

Eftersom inte heller Strukton uppfyller det ifrågavarande obligatoriska kravet avseende energiåtgång kan Strukton inte anses ha lidit någon skada. Det föreligger således inte heller på denna grund skäl för ingripande enligt LOU.

Förvaltningsrätten finner inte heller skäl att ifrågasätta den bedömning som Hörbybostäder har gjort vid utvärderingen av JSB:s anbud avseende anpassning till aktuell tomt. Vad Strukton anfört visar inte att Hörbybostäder brutit vid utvärderingen av JSB:s anbud eller i övrigt handlat i strid mot LOU vid utvärderingen av anbuden.

Vid nu angivna förhållanden och då Strukton inte i heller i övrigt har anfört någon annan omständighet som utgör grund för ingripande mot upphandlingen, ska ansökan avslås.

Vad Hörbybostäder i övrigt gjort gällande avseende brister i Struktons anbud föranleder ingen annan bedömning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05)

Louise af Klint

Astrid Lindeskog har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Hur räknar vi ut tiden?

Sista dagen för överklagande är exakt 3 veckor från den veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen för överklagande är en helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.

